

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 121/24
17.4.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Ђаковић, председника већа, Весне Дамјановић и др Драгице Попеску, чланова већа, у парници тужиле-противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Митић, адвокат из Београда, ул.Пожаревачка бр.12/1, против туженог-противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Снежана Дуњић, адвокат из Београда, ул.Јована Ђирилова бр.5, ради заштите од насиља у породици, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П2 778/22 од 3.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 17.4.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, жалбе парничних странака и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П2 778/22 од 3.10.2023. године у ставу првом и другом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиле противтужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиле противтужене и одређена мера заштите од насиља у породици којом је забрањено туженом противтужиоцу да на било који начин узнемирава тужилу противтужену АА и истовремено му наложено да се уздржава од сваког дрског, безобзирног и злонамерног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство тужиле-противтужене. Ставом другим изреке усвојен је противтужбени захтев и одређена мера заштите од насиља у породици којом се забрањује тужилу-противтуженој да на било који начин узнемирава туженог-противтужиоца ББ те јој је

наложено да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство туженог-противтужиоца. Истим ставом одређено је да ће мере заштите од насиља у породици трајати годину дана почев од 3.10.2023. године и да се исте могу продужити све док не престану разлози због којих су одређене, те да евентуално изјављена жалба не задржава извршење пресуде. Ставом трећим изреке одбијен је предлог тужиље-противтужене којим је тражено да се одреди привремена мера заштите од насиља у породици и забрани туженом-противтужиоцу да узнемирава тужиљу-противтужену те да се истом наложи да се уздржи од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим се угрожава спокојство тужиље-противтужене. Ставом четвртим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Против наведене пресуде, парничне странке су благовремено изјавиле жалбе из свих законом прописаних разлога, и то тужиља-противтужена побијајући пресуду у ставу другом изреке а тужени-противтужилац побијајући пресуду у ставу првом изреке, како то следи из садржаја изјављених жалби.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама законских овлашћења из чл.386 ЗПП-а (“Службени гласник РС”, бр.72/11 и 55/14) у вези чл.202 Породичног закона, Апелациони суд у Београду је оценио да жалбе парничних странака нису основана.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл.374 став 2 тачка 1-3,5,7 и 9 ЗПП-а на које другостепени суд пази по службеној дужности. Приликом доношења ожалбене пресуде првостепени суд није учинио ни битну повреду одредаба парничног поступка из чл.374 ст.2 тач.12 ЗПП-а, на коју повреду се посебно указује жалбеним наводима тужиље-противтужене. Супротно жалбеним наводима тужиље-противтужене, ожалбена пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати, јер је изрека пресуде у ожалбеном делу јасна, разумљива и не противречи датим разлозима, а у образложењу пресуде у том делу дати су јасни и довољни разлози о свим чињеницама битним за одлучивање, па се њена законитост и правилност могу испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак 14.10.2012. године и из тог брака имају двоје заједничке малолетне деце, и то ћерку ВВ рођену 2.9.2014. године и сина ГГ рођеног 7.4.2016. године. Заједница живота парничних странака престала је у децембру 2020. године када је тужени-противтужилац напустио заједничко домаћинство, а између странака у току је поступак ради развода брака и вршења родитељског права. Односи између супружника су уназад дужи низ година поремећени те је током трајања заједнице живота међу њима било неслагања, свађа, расправа, међусобног омаловажавања и упућивања увредљивих и погрдних речи, често и пред заједничком мал.децом, а такви односи су се наставили и након прекида заједнице живота. Тужени-противтужилац се обраћао тужиљи-противтуженој погрдним речима говорећи јој да је неспособна, да је алкохоличарка и нерадник, да је никакава мајка и ужасна жена, да не води рачуна о деци, претио јој да ће је уништити и да ће остати без новца и пратио је њено кретање. У новембру 2019. године дошло је до вербалног сукоба парничних странака којом приликом је тужени

противтужилац маказама исекао неке личне ствари тужиље противтужене због чега га је иста гурнула а тужени је тужиљу ударио у пределу ока, услед чега је тужиљи противтуженој урађена замена очног сочива. Према тврдњама тужиље противтужене супруг је у наведеном догађају ударио песницом у пределу ока, а према тврдњама туженог противтужиоца до повређивања је дошло када се он окренуо према тужиљи и том приликом је лактом ударио у пределу ока. Тужиља противтужена наведени догађај није пријавила полицији, а након тог догађаја странке су наставиле да живе у заједници све до децембра 2020. године. Са друге стране, тужиља противтужена је упућивала туженом противтужиоцу погредне речи називајући га “ђубре једно, говно од човека, смрдљивко и сл.” говорила му да је “никакав мушкарац и отац, да му је мајка курвица а брат педер, да ће га уништити и све му узети, да ће његовом брату поломити колена” те му упућивала и претње говорећи му “немој да те неко сачека испред зграде”. Актуелно, парничне странке комуницирају углавном путем СМС порука и не срећу се ни приликом примопредаје деце с обзиром да тужени противтужилац децу доводи испред стана у коме живе са мајком. Из извештаја ГЦСР Одељење Звездара утврђено је да је исти укључен у рад са породицом ... од фебруара 2021. године, да је у партнерском односу присутно континуирано оптуживање које се преноси на родитељску релацију те је мишљење центра да постоје елементи психичког насиља (нарушавање спокојства жртве, понижававање особе, контролисање њеног понашања, омаловажававање особе у родитељској улози као и елементи економског насиља) и да је потребно туженом противтужиоцу изрећи мере заштите од насиља у породици забраном узнемиравања тужиље противтужене, а да је потребно тужиљу противтужену упозорити на неприхватљивост понашања, да не сме да злоупотребљава своје родитељско право те да комуникација са туженим мора бити само о деци, без ширења проблема и без вређања.

Полазећи од овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да описана понашања тужиље-противтужене и туженог-противтужиоца и њихова комуникација праћена међусобним вређањем, омаловажавањем и упућивањем претњи умногоне одступа од стандарда нормалног опхођења са другим чланом породице и представља дрско, злонамерно и безобзирно понашање којим се угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство члана породице те да као таква представљају насиље у породици па је правилно оценио да је целисходно одредити мере заштите од насиља у породици ближе одређене у ставу првом и другом изреке пресуде у смислу одредби чл.10, 197 и 198 ст.1 и 2 тачка 5 Породичног закона. Приликом доношења одлуке првостепени суд се руководио видом насиља који парничне странке испољавају једно према другом, околностима које су довеле до међусобног угрожавања психичког интегритета као и мишљењем Градског центра за социјални рад из кога произлази да су односи између парничних странака годинама уназад поремећени те да је према туженом-противтужиоцу потребно одредити меру заштите од насиља у породици забраном даљег узнемиравања тужиље-противтужене а да је тужиљу-противтужену потребно упозорити на неприхватљивост њеног понашања, да иста не сме злоупотребљавати своје родитељско право те да комуникација са туженим-противтужиоцем мора бити само о деци без ширења проблема и без вређања.

Правилно је, и по оцени овог суда, поступио првостепени суд када је закључио да су у конкретном случају испуњени услови за одређивање предложене мере заштите

од насиља у породици по тужби и противтужби и одлучио као у ставу првом и другом изреке ожалбене пресуде у смислу наведених законских одредби, а за своју одлуку је дао јасне и довољне разлоге, које у свему као правилне прихвата и овај суд, као другостепени.

Цењени су наводи жалби парничних странака којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и стим у вези примене материјалног права указивањем тужиље противтужене да у њеном понашању према туженом противтужиоцу нема елемената насиља, да је, иако комуникација међу парничним странкама објективно одступа од стандарда нормалног опхођења са другим чланом породице, такав начин међусобног опхођења је последњих неколико година њиховог брака био уобичајен и представљао је њихову свакодневну комуникацију позивањем на извештаје ГЦСР, да је тужени противтужилац према њој вршио насиље тако што ју је понижавао и омалобажавао и у родитељској и у партнерској улози те да је вршио и економско насиље контролисањем начина на који троши новац, да је нејасно на основу чега је првостепени суд закључио да је тужиља вређањем туженог могла да оствари специфичну сврху која је потребна да би се недозвољено понашање сматрало насиљем у породици, те указивањем туженог противтужиоца да тужиља противтужена ничим није доказала да је он над њом вршио било какво насиље већ да само симулира постојање насиља, да је тужени противтужилац током поступка доказао да тужиља према њему врши насиље те да је због агресивног понашања тужиље противтужене морао да се исели из заједничког стана како би сачувао душевни мир и спокојство своје двоје мал.деце и себе, али су ови наводи без утицаја на доношење другачије одлуке у ожалбеном делу.

Ово због тога што је, супротно жалбеним наводима парничних странака, све важне чињенице за доношење одлуке о тужбеном и противтужбеном захтеву, првостепени суд потпуно и поуздано утврдио изведеним доказима које је правилно ценио у смислу чл.8 Закона о парничном поступку, а наводима жалби парничних странака којима на свој начин интерпретирају чињенично стање и тумаче изведене доказе и материјално право, исти нису доведени у сумњу.

Наиме, одредбама чл.10 Породичног закона, које имају карактер основних одредби, изричито се забрањује насиље у породици и члановима породице признаје право на заштиту од насиља у породици. Насиље у породици, сагласно чл.197 ст.1 Породичног закона, јесте понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице. Одредбом ст.2 истог члана прописано је, између осталог, да се насиљем у породици у смислу ст.1 овог члана сматра нарочито вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање. Супротно жалбеним наводима парничних странака, првостепени суд је из изведених доказа правилно утврдио да су односи између парничних странака годинама уназад поремећени, да је у њиховом партнерском односу присутно континуирано оптуживање које се преноси и на родитељску релацију, да се пријављују надлежним институцијама и све прилике користе да свако убеђује у оправданост свог понашања истовремено дискредитујући једно друго те да се у међусобној комуникацији омаловажавају упућујући једно другом погрдне и увредљиве речи, а које понашање и по оцени овог суда одступа од стандардног и нормалног опхођења и комуницирања са

члановима породице, те се квалификује као дрско, злонамерно и безобзирно понашање. У конкретном случају странке међусобно врше вербално насиље, углавном путем размењених СМС порука, а њихов непријатељски однос не престаје ни након престанка заједнице живота и разговора које су имали у стручним институцијама. Због тога је правилно поступио првостепени суд када је одредио мере заштите од насиља у породици како тужиље-противтужене од стране тужиоца-противтуженог, тако и туженог-противтужиоца од стране тужиље-противтужене, а на парничним странкама је да прихвате овакву пресуду првостепеног суда која би им у том случају помогла да негативну енергију усмерену према другој страни употребе за грађење родитељског односа и квалитетно подизање њихове заједничке малолетне деце која су у узрасту у којем породичне свађе могу да оставе трајне последице.

На правилност побијане пресуде нису од утицаја ни жалбени наводи тужиље противтужене којима се указује да је у последњем извештају ГЦСР од 14.3.2022. године наведено да је мајка у протеклом периоду кориговала своје понашање и поштовала савете и препоруке те да је упозорење тужиљи од стране радника центра имало позитиван корективни ефекат. Наиме, тачно је да је у последњем извештају ГЦСР Одељење Звездара од 14.3.2023. године, који је достављен суду 22.3.2023. године, наведено да је мајка, овде тужиља противтужена у протеклом периоду кориговала своје понашање те поштовала савете и препоруке радника центра.

Међутим, у истом извештају је наведено и то да је што се тиче вређања оца које је мајка упутила кроз поруке, мајка упозорена да се исто не сме понављати већ да се комуникација са другим родитељем мора одвијати уз дужно поштовање и само у оквиру информација везаних за децу, те је у истом извештају супротно жалбеним наводима, центар остао при мишљењу да је тужиљу-противтужену потребно упозорити на неприхватљиво понашање.

Стога је правилно поступио првостепени суд када је закључио да понашање тужиље-противтужене које се огледа у омаловажавању туженог-противтужиоца и упућивању погрдних и увредљивих речи, одступа од нормалног опхођења према супругу и да као такво представља насиље у породици (вербално) на које се реагује одређивањем мера заштите од насиља у породици а не упозорењем које као такво, односно као вид заштите лица према коме се испољава неприхватљиво понашање, није предвиђено одредбама Породичног закона.

Приликом одлучивања овај суд је имао у виду и све остале наводе жалби парничних странака, али је код напред наведеног, оценио да исти нису од утицаја на доношење другачије, за парничне странке повољније одлуке у ожалбеном делу, па их посебно не образлаже сагласно овлашћењу из чл. 396 ст. 1 и 2 Закона о парничном поступку у вези чл.202 Породичног закона.

Са свега изложеног, применом одредбе чл.390 ЗПП-а у вези чл.202 Породичног закона, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде, док је одлука као у ставу другом изреке донета применом чл.153 и 165 ЗПП-а, с обзиром да тужиља-противтужена није успела са жалбом у поступку пред другостепеним судом.

**Председник већа-судија
Зорица Ђаковић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић